

Årsrapport 2021

BERGEN
KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

1.0 Om NorA.....	4
1.1 Målgruppe	4
1.2 Bemanning.....	4
2.0 Om deltakere	6
2.1 Henvisninger og deltakere.....	6
2.2 Resultater 2021.....	8
2.2.1 Deltaker - og suksesshistorier fra NorA 2021	9
3.0 Kvalifiserende tiltak og aktivitetsplan	11
3.1 Individuell oppfølging.....	11
3.2 Gruppeveiledning i NorA.....	12
3.3 Norskopplæring	13
3.3.1 Norskopplæring ved Nygård skole	13
3.3.2 Norskopplæring ved Bergen Voksenopplæring	13
3.4 Arbeidsrettet oppfølging av deltakere	13
3.4.1 Statlige tiltak/ AMO-kurs.....	14
3.4.2 Samarbeidsavtaler bedrifter 2021	15
3.4.3 Broen til jobb med IKEA.....	15
3.4.4 Samarbeid med sykkelvertprosjektet	16
3.4.5 Samarbeid med Arbeidsinkludering.....	16
3.5 Karriereveiledning og samarbeid med Karriere Vestland	16
3.6 Samarbeid med frivillige organisasjoner	16
4.0 Brukermedvirkning	17
5.0 Prosjekt overgangsveileder	17
6.0 Oppsummering	18

1.0 Om NorA

Norsk og Arbeid, NorA, er et arbeidsrettet oppfølgingstiltak for innvandrere i Bergen Kommune. Tiltaket startet i 2019 og holder til i lokaler i 2.etasje i Industrihuset i Bredalsmarken. Tiltaket er administrativt underlagt NAV Årstad og har deltakere fra samtlige bydeler i Bergen.

Målsettingen med tiltaket er at deltakerne skal komme i arbeid og bli økonomisk selvforsørget. Resultatmål er at 60% av deltakere skal komme i ordinært arbeid, 10% skal komme ut i utdanning og resterende 30% skal avklares til andre trygderettigheter.

1.1 Målgruppe

NorA har følgende tre målgrupper:

1. Deltakere i Kvalifiseringsprogrammet
2. Personer som kommer fra Introduksjonsprogrammet og som søker økonomisk sosialhjelp eller Kvalifiseringsstønad
3. Langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp som ikke har rettigheter til Kvalifiseringsprogrammet, men som har behov for oppfølging for å nå mål om arbeid og selvforsørgelse

Kvalifiseringsprogrammet er for personer mellom 18 og 67 år som ønsker å komme i arbeid, men som trenger ekstra oppfølging for å klare det. En forutsetning for innvilgelse av program er at man har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Videre må en oppfylle kriterier for inntak jamfør forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad.

For deltakere i målgruppe 2 og 3 er det bruk av vilkår etter §20 og §20a i sosialtjenesteloven som ligger til grunn, eventuelt innvilgelse av kvalifiseringsprogram. Personer som kommer direkte fra Introduksjonsprogrammet blir særlig ivaretatt for å sikre en smidig overgang mellom fullført introduksjonsprogram og NAV. En deltaker kan ha rettighet til økonomisk sosialhjelp ved oppstart i tiltaket, men vise seg å være aktuell deltaker i kvalifiseringsprogram og omvendt.

Det er deltakers lokale NAV-kontor som henviser deltakere til NorA. Ettersom det finnes et tilsvarende tiltak for innvandrere i kvalifiseringsprogram i Bergen, Ny Sjanse, skal det tas hensyn til brukers ønsker ved valg av tiltak.

1.2 Bemanning

I 2021 har NorA bestått av følgende ansatte:

- 10 veiledere
- 1 HR-medarbeider (arbeidsoppgaver både ved NAV Årstad og NorA)
- 2 teamkoordinatorer
- 1 avdelingsleder

Ved inngang til året 2021 fikk vi forespørsel fra Arbeidsinkludering om å ta inn en kandidat i arbeidstrening hos oss. Dette var noe NorA ønsket å gjøre og vedkommende startet opp hos NorA i mars 2021. Vedkommende som startet hos oss passet godt til stillingen og i desember 2021 fikk vedkommende tilbud om 100% fast stilling.

Vi har hatt totalt åtte studenter hos oss fordelt med fire på vårsemesteret og fire på høstsemesteret. Vi erfarer at samtidig som det er tidkrevende med oppfølging og opplæring, er det også lærerikt å ha studenter hos oss som kan komme med nye perspektiver og tanker på hvordan tiltaket fungerer. Vi opplever at vi har igjen for å ha studenter hos oss som kommer med konstruktive innspill til endring og tilbakemeldinger hva som er godt arbeid.

Overgangsveileder, som vi har fått innvilget prosjektmidler for å drifte fra Statsforvalteren, gikk over i ny jobb høsten 2021. Stillingen ble utlyst i august 2021, og nyansatt skal starte opp i stilling som overgangsveileder 1.februar 2022. På grunn av dette ble overgangsveileder-prosjektet satt på vent i noen måneder og prosjektet har fått forlenget driftsperiode til og med august 2023.

Høsten 2021 har vi hatt en særlig oppmerksomhet på sikkerhet. Dette har kommet som følge av den tragiske hendelsen ved NAV Årstad den 20.september - en hendelse som har preget NorA sterkt. Vi holdt stengt en uke med gruppeveiledninger, og for å åpne så fort som mulig igjen for grupper fikk vi inn en vektorordning for å trygge de ansattes og deltakerne tilstedeværelse i NorA lokalene. Dette hadde vi fra og med oktober og ut året.

2.0 Om deltakere

2.1 Henvisninger og deltakere

I 2021 har vi fått totalt 98 henvisninger fra NAV lokal. Vi har hatt totalt 230 deltakere som har deltatt i løpet av året, inkludert de som har droppet ut og ikke møtt (gjelder 20 deltakere). Det har vært store forskjeller i antall deltakere fra måned til måned i løpet av 2021, hvor vi per 31.12.21 hadde 109 aktive deltakere i NorA.

Når vi snakker om deltakere som har droppet ut refererer vi til deltakere som har vært henvist til oss, men som av ulike årsaker ikke har planmessig fullført sitt program hos NorA. Noen av disse deltakerne har gjerne vært på god vei mot arbeid og vært godt i gang med arbeidsrettet aktivitet og har fått oppfølging av veileder over lengre tid, mens andre har droppet ut etter kort tid i tiltaket. Det var tre deltakere som var henvist til NorA, men som ikke møtte til oppstart og hele 17 deltakere som droppet ut av tiltaket i løpet av 2021. Årsaker til at program ikke ble planmessig avviklet har vært som følger:

➤ Flyttet utland	8
➤ Flyttet innland	1
➤ Institusjonsopphold	1
➤ Helseutfordringer	3
➤ Plass på AMO kurs	1
➤ Ikke tilgjengelig	2
➤ Ønsker ikke NorA	1

Den største andelen av deltakerne i NorA i 2021 har hatt landbakgrunn fra Somalia, Syria og Eritrea. Det har vært en ulik fordeling når det kommer til henvisninger med tanke på kjønn, hvor vi har fått henvist 38 mannlige deltakere og 60 kvinnelige deltakere.

Av de 210 aktive deltakerne vi har hatt i tiltaket i 2021 har 102 blitt avsluttet i løpet av året. Av disse har 44 deltakere blitt avsluttet til lønnet arbeid og økonomisk selvforsørgelse. Vi avslutter deltakere til jobb når de ikke lenger er avhengig av en kommunal ytelse, og deres ytelse stoppes av saksbehandler ved NAV lokal. I de aller fleste tilfeller utgjør dermed stillingsprosent mer enn 60 prosent. Som vist i resultatoversikt under er det noen som er avsluttet til deltidsjobb, andre heltid. Et kriterium for å avslutte deltakere i deltidsjobb er at NorA ser at deltaker har en inntekt som overgår kvalifiseringsstønnen i mer enn tre måneder.

Deltakere som har blitt økonomisk selvforsørget har fått jobber i all hovedsak innen helse og sosial, barnehage, SFO, salg og varehandel, renhold, transport, hotell og restaurant. Flere av deltakerne har fått jobb med midlertidig lønnstilskudd fra NAV.

Mange av deltakerne våre har store utfordringer når det kommer til helse, og hele 24 deltakere har blitt avsluttet som følge av at de har søkt om arbeidsavklaringspenger. I de sakene er det godt avklart at deltaker har helseutfordringer som er såpass store at de ikke vil klare å komme seg i arbeid innenfor en programtid på to år. Det er også viktig å få frem at 14 av deltakerne som har søkt om AAP har hatt økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt mens de har vært deltakere i NorA, mens 10 av deltakerne har hatt kvalifiseringsstønad. I saker der deltaker og veileder erfarer at deltakers helse er en hindring for at deltaker skal kunne komme i jobb, gjennomføres det ofte flere samarbeidsmøter med fastlege, saksbehandler ved NAV lokal, og eventuelle andre helseinstanser for å bidra til å belyse og dokumentere deltakers helse på en god nok måte til at deltaker kan bli vurdert for AAP. Dette skjer under forutsetning av at deltaker har samtykket til det. Dette er ikke gjort i en håndvending og krever

tett og koordinert oppfølgingsarbeid. Sakene overføres for videre oppfølging hos NAV lokal når de har fremmet søknad om AAP.

Vi har 7 deltakere som er avsluttet til utdanning. Med utdanning regner vi videregående nivå og høyere utdanning.

Vi har et mangfold av deltakere i tiltaket. Flere har vært i Norge i mange år, gjerne uten å ha arbeidserfaring og gode norskkunnskaper. Andre har vært her i flere år og fått mye oppfølging av NAV uten å lykkes med det. Andre har gjerne vært her i færre år, har gjerne mer utdanning og arbeidserfaring, og desto større muligheter for å komme i arbeid. Mens noen av deltakerne våre har høyere utdanning, har vi også deltakere som er analfabet og som ikke har gått på skole tidligere. Når det kommer til aldersspenn, har vi i 2021 hatt deltakere fra 21 år til 65 år. For deltakere over 60 år stiller vi som vilkår at det må være aktuelt med kvalifiseringsprogram på bakgrunn av at det må være en viss realistisk mulighet for at deltaker skal nå målet om arbeid.

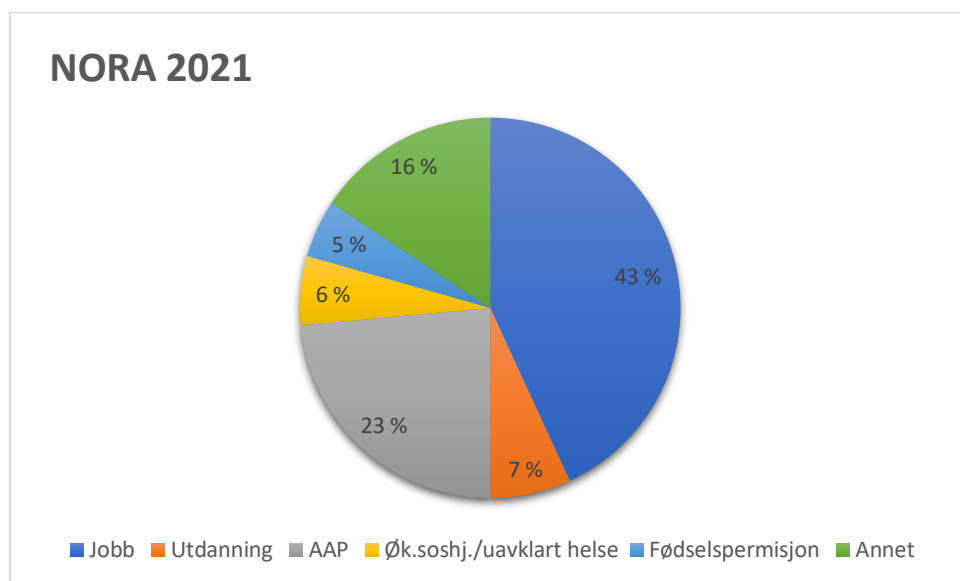
12	Totalt antall deltakere med gjennomførte eller planmessig avviklet deltagelse i perioden (01.01.21 t.o.m 31.12.21) - eksklusiv flytting:	102	84 %
	Deltakere som har gjennomført eller planmessig avviklet i perioden (01.01.21 t.o.m 31.12.21) fordelt på hva de gikk til:		
	- Arbeid fulltid (A)	31	21 10 30 %
	- Arbeid deltid (AD)	13	4 9 13 %
	- Utdanning (UT)	7	4 3 7 %
	- Arbeidsmarkedstiltak i statlig regi (AS)		
13	- Arbeidsavklaringspenger (AP)	24	10 14 24 %
	- Økonomisk sosialhjelp/uavklart helse (SU)	6	1 5 6 %
	- Økonomisk sosialhjelp som hovedinntektsskilde (SH)		
	- Uføretrygdet (U)		
	- Forsørget av familie (FF)		
	- Fødselspermisjon (FP)	5	5 5 %
	- Annet (AN)	16	7 9 16 %
	- Ukjent (U)		

I starten av 2021 fikk vi på plass et eget rapporteringsskjema for NorA. På denne måten er det mulig å holde oversikt over deltakerne vi har i tiltaket til enhver tid. Samtlige ansatte i tiltaket har hatt tilgang til dette skjemaet som vi har rapportert månedlig på til Etat for Sosiale Tjenester (EST). I bilde over ser en illustrert hvordan dette rapporteringsskjemaet ser ut, som også danner grunnlag for en systematisk oversikt for resultatene vi har oppnådd i 2021.

I tillegg har vi en bjelle på NorA som veiledere ringer i når deltakere har fått seg jobb. Dette skaper motivasjon, fellesskap og god stemning.

2.2 Resultater 2021

Antall planmessig avsluttet: 102

➤ Arbeid	44	-	43%
➤ Utdanning	7	-	7%
➤ AAP	24	-	23%
➤ Øk.soshj./uavklart helse	6	-	6%
➤ Annet	16	-	16%
➤ Fødselspermisjon	5	-	5%

Ut fra disse resultatene er det interessant å gå nærmere inn på hva som ligger i årsakene til avslutning i kategorien «annet». Under følger en oversikt over dette:

- 5 Langvarig arbeidsrettet tiltak, manglede bank-ID, språk og alder
- 2 Omsorgsoppgaver/ønsker ikke komme i jobb
- 1 Institusjonsopphold
- 1 Statlig ytelse/dagpenger
- 3 Grunnskole
- 2 Langtidssykmeldt og helse
- 2 KVP-veileder ønsker å følge opp

2.2.1 Deltaker - og suksesshistorier fra NorA 2021

En av våre deltakere har bodd i Norge i snart 15 år. Deltaker har hatt noe lønnet arbeid innen helse og barnehage i løpet av sin botid i Norge, men arbeidsforholdene har vært kortvarig og deltaker har siden vært i en rekke tiltak gjennom NAV.

Deltaker har også vært i helseavklaring og mottatt arbeidsavklaringspenger for en periode. Deltaker ble søkt inn i NorA med økonomisk sosialhjelp, men har senere vært aktuell og søkt om

Kvalifiseringsprogram på bakgrunn av behov for tett og koordinert oppfølging. Deltaker har et tydelig ønske om å komme i lønnet arbeid og bli økonomisk selvforsørget.

Deltaker møter til veiledninger og i gruppe hver uke på NorA i tillegg til andre tilbud. Deltaker uttrykker takknemlighet og livsglede av å møte andre og av å få oppfølging fra NorA. Deltaker bor alene og nærmeste familie bor i andre land både i og utenfor Europa. Nærmeste familie tenker at deltaker er rik og kan sende de penger for forsørgelse. Selv har deltaker det trangt økonomisk med studiegjeld og annen gjeld. På bakgrunn av dette er det vanskelig for deltaker å holde kontakt med familien, hun stadig opplever penge press fra. De har ingen forståelse for hvor vanskelig det kan være å leve i Norge uten arbeid og godt nettverk.

Sammen med veileder i NorA har deltaker søkt på en rekke jobber og vært til flere intervjuer. Vi venter stadig på at en arbeidsgiver skal gi deltaker en mulighet. Sammen går vi nye veier og håper vi vil lykkes.

Kvinne 38 begynte i oppstarts gruppe. NorA fikk forespørsel om vi hadde noen som snakket Dari som kunne bidra i oppfølging av nyankomne fra Afghanistan.

Intervju 2 dager senere, hvor hun startet opp i jobb dagen etter som assistentlærer og som assistent for Flykningetjenesten.

Har jobbet mer enn 100% for å bistå den aktuelle kommunen, og stortrives i jobben.

Kvinne på over 30 år, med høy utdanning og lavt språknivå. Hun ble henvist til NorA med mål om å bli bedre i norsk, få godkjent sin utdanning og finne en jobb for å bli økonomisk selvstendig. Noen måneder senere, fikk hun jobb i restaurant med matlaging, og skaffet også jobb til to andre familiemedlemmer i samme bedrift.

Mann på over 50 år, lavt norsk nivå og lite skole. Han har førerkort. Han ble henvist til NorA med mål om å bli bedre i norsk, og kvalifisere seg til jobb som taxisjåfør. En uke etter oppstart i NorA, fikk han jobb som renholder. Fire måneder etterpå, fikk han tilbud om 50% fast stilling som renholder. Han takket nei til jobbtilbudet, og satset på jobben som taxisjåfør. Han fikk taxiløype og ble avsluttet til 100% jobb som taxisjåfør.

Eksempel på helhetlig oppfølging fra NorA

Deltaker som ble søkt inn i NorA hadde en lang tiltakshistorikk og der alle tidligere tiltak var blitt avsluttet fordi deltaker ikke klarte å følge opp programmet. Deltaker startet opp med ytelsen sosialhjelp, var aleneforsørger for et barn med kronisk sykdom og barnevernet var inne i saken, samt en rekke andre instanser. Deltaker fortalte at det ble for mye. Vedkommende hadde stadig vekk møter med samarbeidsinstanser, men til tross for bruk av tolk, ble det etter hvert tydelig at deltaker var veldig forvirret og forstod lite av de mange prosessene som pågikk rundt vedkommende og hennes barn. Dette opptok denne gangen, som i tidligere tiltak, mye av vedkommende sine tanker og hindret vedkommende i å konsentrere seg om kvalifisering. Språknivået var lavt, A1, til tross for mye norskopplæring og botid på mer enn 10 år. Deltakers største drøm var å komme i jobb, og fortalte at barnet ofte spurte hvorfor forelder ikke jobbet, og om ikke forelder snart kunne lære seg norsk og få jobb slik at barnevernet kunne trekke seg ut og de kunne leve som en normal familie. Dette var tydelig vondt for deltaker, men også en stor motivasjon.

NorA sitt mandat er helhetlig oppfølging. Samtidig er det begrenset hvor mye kapasitet hver enkelt veileder har til å gå inn i oppfølging og møtevirksomhet med andre instanser. I dette tilfelle ble det, med utgangspunkt i tidligere historikk og det deltaker fortalte, vurdert som viktig å bistå deltaker i møte med andre instanser. Deltaker ønsket gjerne å ha veileder med i møter med barnevernet. Etter første møte ga deltaker uttrykk for en stor lettelse. Selv om veileder ikke hadde noe å bidra med inn i møtene, ga deltaker uttrykk for at det var så godt for vedkommende å ha noen i rommet som var der for deltaker, og som deltaker kunne diskutere med i etterkant. Deltaker sa «fordi du var der følte jeg meg sterk og jeg klarte å si det jeg mente». I etterkant av de etter hvert tallrike møtene med barnevern og andre instanser, hadde vi samtaler med tolk der vi gikk gjennom det som framkom i møtet. Deltaker fikk anledning til å bearbeide og forklare hva som fremdeles var uklart, og dette fikk deltaker hjelp til å få klarhet igjennom at vi tok direkte kontakt med saksbehandler i barnevernet i etterkant av møter. Det første året brukte vi mye tid på å rydde i de mange utfordringene som hindret deltaker i å konsentrere seg om kvalifisering. Etter hvert som deltaker fikk mer kontroll over egne prosesser, startet hun opp i arbeidstrening på et sykehjem og fikk innvilget kvalifiseringsprogram. Dette ga vedkommende mestring og tilhørighet, samt mer stabilitet.

Med A1 i norsk var det usannsynlig at vedkommende ville få jobb. Arbeidsgiver var tydelig på at for at de skulle kunne tilby jobb så måtte norskferdigheter bedres. Deltaker ga likevel uttrykk for at hun likte seg så godt at hun ønsket å fortsette i arbeidstrening. Deltaker var på arbeidstrening i ni måneder. Arbeidsgiver var flink til å se hvilken ressurs vedkommende var, og at til tross for svake norskferdigheter så kommuniserte deltaker godt med beboere gjennom mimikk, kroppsspråk og de ordene vedkommende hadde – de lærte hverandre å kjenne. Etter nesten to år på NorA, og ni måneder i arbeidstrening, fikk deltaker tilbud om 60% jobb. Deltaker har fått tilbake full omsorg for sitt barn og det er ikke lenger behov for oppfølging av barnevernet. Til tross for at deltaker er i ordinær jobb, har vedkommende fremdeles tilbud om oppfølging fra NorA. Deltaker tar kontakt ved spørsmål knyttet til både jobb, kontakt med det offentlige, spørsmål knyttet til oppdragelse, skole m.m. Veileder i NorA vurderer at det er viktig å tilby støtte videre da deltaker gir uttrykk for at vedkommende trenger dette. Det meste av kontakt initieres fra deltaker selv, og veileder kan bistå med det praktiske, problemformuleringer og å sette vedkommende i kontakt med rette instanser når det er behov for det. Veileder vurderer at dette er nødvendig for at deltaker skal klare å stå i jobb. Dette er en typisk deltaker og familie som ville hatt stort utbytte av å ha en stabil familiekoordinator ved sin side.

3.0 Kvalifiserende tiltak og aktivitetsplan

Ved oppstart i NorA-tiltaket får alle deltakere tildelt en veileder og det blir utarbeidet en aktivitetsplan som er individuelt tilpasset. Aktivitetsplanen inneholder målsetting til deltaker og hvilke kvalifiserende tiltak som skal til for å nå målet. Aktivitetsplan blir laget i Modia sammen med den enkelte deltaker og deltaker kan selv gå inn å endre på plan og målsetting. Deltakerne får også utdelt en fysisk timeplan. Tilbudet i NorA består av individuelle samtaler, gruppeveiledninger, arbeidstrening, norskopplæring, AMO-kurs m.m. Tilbudet til NorA i 2021 har, som i 2020, vært preget av stadige tilpasninger knyttet til smittevern. NorA har likevel gjennom hele 2021 holdt åpent for deltakere.

3.1 Individuell oppfølging

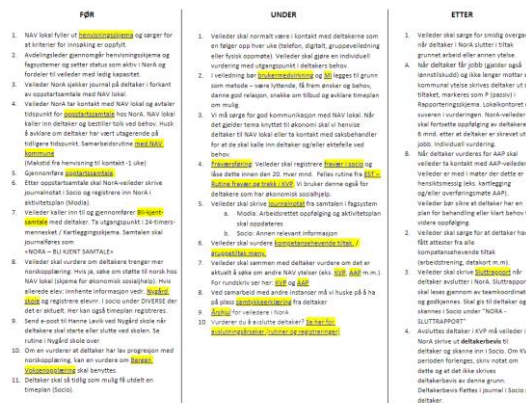
Ved oppstart i NorA får alle deltakere tildelt en veileder. Det brukes mye tid på å etablere en trygg og tillitsfull relasjon mellom deltaker og veileder. Forskning viser at en god relasjon til sin veileder er avgjørende for at deltaker skal lykkes med å nå sine mål. Dette er også NorAs erfaring. Veilederne i NorA er opptatt av å møte den enkelte deltaker der de er, og å lytte til deltakerens erfaringer og ideer.

Alle veiledere i NorA er kurset i Motiverende Intervju (MI), og bruker teknikken aktivt i veiledning av deltakere. I tillegg til å tilby veiledning, skal veiledere i NorA koordinere og tilrettelegge for ulike tiltak og aktivt samarbeide med relevante samarbeidspartnere som norsklærere, arbeidsgivere, kollegaer og fastleger.

I NorA skal vi jobbe helhetlig. I dette legger vi at vi skal støtte og bistå deltaker og deltaker sin familie i andre utfordringer som oppstår, og som kan være til hinder for at deltaker kommer i arbeid. Vi erfarer, som eksempelet under belyser, at dette er svært viktig for vår målgruppe. Samtidig ser vi at det er svært ressurskrevende og gjennom de tre årene vi har vært i drift har vi måttet begrense den helhetlige oppfølgingen til primært å gjelde arbeidsrettet oppfølging for den som er deltaker i NorA.

NorA har gjennom hele 2021 holdt åpent og gjennomført individuelle samtaler fysisk. Veilederne har lagt til rette for digitale samtaler ved hjelp av NAV sine videosamtaler og Teams når deltaker har ønsket det og hatt tilstrekkelig med digital kompetanse. Vår erfaring gjennom korona-pandemien er at majoriteten av våre deltakere har et stort behov for og et ønske om å møtes fysisk. I de periodene der samfunnet har vært mer nedstengt, har vi sett av deltakerne har hatt andre hjelpebehov fra sine veiledere i NorA enn ellers. Dette kan henge sammen med at NAV lokal og frivillige organisasjoner har vært mindre tilgjengelig enn ellers.

I NorA har vi tre kjerneprosesser vi jobber med i deltakeroppfølgingen. Disse tre er individuell oppfølging, gruppeveiledning og bedriftsoppfølging. Hver måned tar vi for oss en av prosessene i avdelingsmøte for å identifisere problemområder. Ved hjelp av LEAN metodikk gjennomfører vi nødvendige prosesser for å justere og forbedre hver prosess som da gjennomgås hver 3.måned. I bildet ved siden av ser en illustrert kjerneprosess individuell oppfølging i NorA.

3.2 Gruppeveiledning i NorA

Digital gruppeveiledning

Perioden fra januar til april 2021 var preget av korona-restriksjoner og NorA tilbød et forenklet digitalt gruppetilbud med tema Norsk eller Arbeid. I gruppen Norsk var målet at deltakerne skulle praktisere og øve på norsk, og gruppene tok for seg temaer som deltakerne var opptatt av og ønsket å snakke om. I gruppene Arbeid ble det jobbet med tema som jobbsøking, arbeidsmarkedet m.m. Det var satt opp seks grupper per uke, og det var godt oppmøte på alle gruppene.

Gruppeveiledning

Etter hvert som vi nærmet oss mai ble tilbudene i større grad gjennomført som fysiske grupper på NorA. På grunn av at det var anbefalt å holde 2 meter avstand var det begrenset hvor mange deltakere det var forsvarlig å samle i en gruppe. Dette gjorde at gruppetilbudet til NorA for den enkelte deltaker ble redusert til 1-2 gruppeveiledninger i uken.

Høsten 2021 gjennomførte vi et mer omfattende gruppetilbud med to grupper hver dag. Tema for gruppeveiledningene var Jobbsøkerverksted, Norsk hverdagsliv, Norsk arbeidsliv, Veien til Arbeid, Walk & Talk samt temadager. Det er deltaker som, i samråd med sin veileder, avgjør hvilke grupper deltaker ønsker å delta på.

Av temadager kom Etablerersenteret på besøk i oktober og vi lærte om ulike veier for å komme i arbeid. I november hadde vi Jobbseminar som en del av temadag sammen med Fretex og prosjektet Håp i bagasjen. Sistnevnte var et seminar for både deltakere og samarbeidspartnere.

Bildet ved siden av viser beskrivelse av kjerneprosess gruppeveiledning. Denne evalueres på lik linje med kjerneprosess individuell oppfølging hver 3.måned.

FØR	UNDER	ETTER
1. Veileder og deltaker finner ut av hvilke eventuelle gruppeveiledninger deltaker vil ha utbytte av; leter på deltakeren navn på oppmøtetiliste til aktuell gruppe (se Sikker sone - Oppmøtelister).2. Hver gruppeveiledning har en ansvarlig gruppeveileder som har ansvar for opplegg og oppdaterte oppmøtelister, berunder til kontakt med veileder hvis deltaker stadig vraker (se rapporteringsskjema Sikker sone) hver gruppe har et trykkløst med se her for samarbeid.3. Gruppeveileder har en bank med temaer og EUROPOSOLG tilgjengelig, og bruker et begrepsnett ansvarlig for å gjøre deltakerne trygg.4. Alle gruppeopplegg skal informere etter med gikk i KONTAKT - INFOBANK.	Gruppeveileder bruker aktivt MAXVISSE K. utvalg. 1. Skape MOTIVASJON: • Konkrete arbeid KVORFOR vi gjør det vi gjør• Relevant!• Empowerment - mot deltagerne der de er.2. AKTIVERING: • Legg opp til 80-20 fordeling i deltagerne favor• se eveltestank/metodebank3. KONNETTISERING: • Bruk konkrete og relevante eksempler• Bruk deltagerens erfaringsbakgrunn4. VARISJASJON (lytte, se og gå): • se eveltestank5. INDIVIDUALISERING: • Del inn i grupper basert på språk/interesse/branse• Involver sterke deltagerne som assosierer• Enkelt språk og eksampifiser ord og uttrykk.6. SAMARBEID (bringe deltagerne sammen): • minne grupper• Trykkløst, humor og mestring! (se Sikker sone)7. Gruppeveileder skal informere om EUROPOSOLG. Dersom disse ikke følges, skal gruppeveileder ta en prat med deltaker og gir beskjed til veileder.8. Gruppeveileder skal holde kontroll på tiden. Overholde pauser hvert 45 min.9. Gruppeveileder skal i løpet av gruppeveiledning be deltakerne om å oppsumere hva som er gjennomgått.	1. Gruppeansvarlig registrerer fravær i oppmøtelister i sikker sone og i book. Veileder er ansvarlig for å ikke fravær.2. Gruppeansvarlig skriver et kort rapport fra gruppeveiledningen i Sharepoint. Skriv med tema for neste gang.3. Gruppeansvarlig skal dele relevant informasjon fra gruppeveiledning med veileder gjennom journalføring i Socio og direkte tale eller gjennom intervjuveiledning i Socio.4. Gruppeansvarlig skal ha møte en gang i måneden med teamkoordinator for å se på mulige forbedringer/utfordringer.5. NorA skal innhente tilbakemeldinger fra deltagerne gjennom spørreskjema, dialogmatr og deltakerintervju.

3.3 Norskopplæring

3.3.1 Norskopplæring ved Nygård skole

NorA har et godt samarbeid med Nygård skole og et flertall av våre deltakere har i 2021 hatt norskopplæring ved Nygård skole som del av sitt program. I 2021 gikk Nygård skole i gang med et mer arbeidsrettet norskopplæringstilbud for deltakere i NorA og Ny Sjanse som blir kalt Yrkesnorsk. Tilbudet består av at deltakerne har tre dager med arbeidstrening og to dager norskopplæring, hvor norsklærer også gir individuelt tilpasset norskopplæring ute på arbeidsplassen hver tredje uke. Mange av deltakerne våre har benyttet dette tilbudet, og både deltakere og arbeidsgivere har gitt gode tilbakemeldinger på det tilbudet de har fått.

3.3.2 Norskopplæring ved Bergen Voksenopplæring

Mange av deltakerne i NorA har vært lenge i Norge og hatt flere år med norskopplæring uten at de har utviklet et funksjonelt norsknivå. I april 2021 hadde vi et samarbeidsmøte med Bergen voksenopplæring, der vi fikk bedre kjennskap til Bergen kommune sitt spesialpedagogiske tilbud. Dette er et tilbud som av veilederne i NorA ble vurdert å passe godt til flere av våre deltakere for å løfte dem til et norsknivå der de kan nyttiggjøre seg bedre av grunnskole, annen norskopplæring, eller generelt bedre fungering i arbeids- og samfunnslivet. I løpet av 2021 har åtte av våre deltakere hatt tilbud om tilrettelagt norsk, matte, engelsk og samfunnskunnskap ved Bergen Voksenopplæring. Deltakerne har vært veldig fornøyde med tilbudet.

NorA søkte inn flere deltakere til Bergen voksenopplæring høsten 2021, men på grunn av omorganisering ved Bergen Voksenopplæring har de ikke hatt kapasitet til å starte opp flere deltakere.

3.4 Arbeidsrettet oppfølging av deltakere

En stor del av NorA sitt arbeid har i 2021 vært rettet mot formidling til arbeid. For mange av NorA sine deltakere har veien til arbeid gått via en oppstart i arbeidstrening. Noen deltakere er skeptiske til arbeidstrening på bakgrunn av at de har vært igjennom flere arbeidstreninger tidligere uten at det har ført til jobb. For at arbeidstrening skal være en god opplevelse er det helt sentralt at NorA-veiledere avklarer deltakerens jobbspørsmål for i størst mulig grad å finne arbeidsrettet aktivitet som er forenelig med deltakerens ønsker og kvalifikasjoner. Det er NorAs erfaring at hvis det finnes en indre motivasjon for akkurat den typen jobb eller arbeidstrening vi skaffer, er veien til suksess mye kortere.

For deltakere som går via arbeidstrening har det vært et mål å jobbe aktivt med å avklare formålet med arbeidstrening med både deltakere og bedrifter som har tatt imot våre deltakere. For noen er formålet med arbeidstrening å skaffe attest og referanse for å kunne verifisere den kunnskapen og kompetansen de sitter på. For andre er det et springbrett inn til lønnet arbeid. Det har vært viktig å ha fokus på denne avklaringen for å ikke skape falske forhåpninger for arbeidsgivere eller deltakere. Supported Employment metodikk har vært en viktig inspirasjonskilde for arbeidet i NorA, og vi har lagt vekt på tankegangen om «place, then train» og tett oppfølging på arbeidsplassen. Vi har også hatt fokus på at arbeidstreningens lengde skal være tilpasset deltakers behov. Når målsetting med arbeidstrening er oppnådd har NorA-veiledere tilbudt lønnstilskudd hvis det har vært mulighet for jobb. Samtidig har NorA-veiledere vært raske med å avslutte tiltak dersom deltaker og veileder opplever at det ikke fører fram.

Vi har også hatt oppmerksomhet på å veilede deltakere til jobber innen mer utradisjonelle bransjer da trykket fra arbeidssøkere gjerne er mindre og mulighetene større. Det viser seg at det ofte er lettere å få jobb etter endt arbeidstrening i mindre kjente yrker. Eksempler på slike yrker er tynnplatearbeider, blikkenslager, ansatt i dykkerbutikk, ansatt ved dagsenter mm.

Deltakere som avsluttes til arbeid følges opp i seks måneder etter at de har begynt i ordinær jobb. Hoveddelen av deltakere som avsluttes til arbeid er fortsatt i jobb etter 6 måneder.

Bildet ved siden av viser beskrivelse av kjerneprosess bedriftsoppfølging. Denne er den siste av de tre kjerneprosessene vi har i oppfølgingen av deltakere i NorA og evalueres hver 3.måned.

FØR	UNDER	ETTER
Sikre god match REKST I ORDNING nye rutiner på vel sentrale To utgangspunkt i kjerneprosess individuell oppfølging. Finn passende bedrifter ut fra deltagerens ressurser og ønsker - Har deltageren forslag eller muligheter i sitt nettverk? Tenk alternative jobber/yrker/bransjer, for å unngå at mange har de samme jobbsøkerne. Bruk google, guidesider, Facebook, proff.no, samt høre med kollegaer om erfaringer. Personer og kontakt personer type A og B i kontakt med samer i SALESFORCE og SALESFORCE kan brukes til å gjøre SALESFORCE. Det er også viktig å holde en oversikt med direktemedlemsstillinger i Modia, og legge til kandidater på stillinger som kan være aktuelle. Veileder må sjekke bedriften i Salesforce for tidligere NAV-tiltak. Vær oppmerksom på antall personer på tiltak i bedriften i forhold til antall ansatte. Kontakt aktuelle arbeidsgivere - Presenter seg selv/NorA og kandidat på en tydelig, ærlig måte. Beskrive sitt mål og deltakers nøkkelkompetanse. Informasjon om SE finner du her. Registrer inn aktuelle informasjon Oppdater i forhold til Sales Force Kjenn til ulike tiltak som kan avtales mellom NAV og arbeidsgiver, og gruppertilta/AMO-kurs dersom det kan være aktuelle for deltakeren (gruppertilta/AMO-kurs). Dersom en vurderer at det kan være aktuelt å tilby lønnskudd, mentor tilskudd eller inkluderingskudd må man avklare dette direkte med NAV kontrollør på lokalkontoret.	Intervju & oppstart/avtale Veileder skal alltid være med deltaker på intervju og ved behov på oppstart av arbeidstrening. Dersom det er snakk om ordinært jobbintervju må det vurderes om det er mer hensiktsmessig at deltaker stiller alene. Sjekkliste for nyttige punkter å avklare med arbeidsgiver før oppstart Gi informasjon om NAV's ordninger - mentor, REKST, LINK, inkluderings- og lønnskudd hvis dette er aktuelt. Fyll ut arbeidstreningavtale digitalt i Modia. Hvis avtalen er digital må veileder flytte oppgave i Arena til veileder og gjennomføre aktuelle tiltaksregistrering i ARENA, lag ny oppskrift og link. Vær så konkret som mulig i forhold til mål med arbeidstrening. I hovedregel er det snakk om kvalifisering til jobb. Oppstartingsbehov, arbeidstid, arbeidsmengde og arbeidsoppgavene må være tydelig. Avtal oppfølging fra NorA i perioden. Det samme når det gjelder andre avtaler som lønnskudd og mentortilskudd. Oppskrift på ulike ansøgere i Arena/Goavis (log), Arb. trening, forlenging arb. trening m.m) Lenke til NAVET Oppfølging Individuell tilnærming til oppfølging, men minimum et praksisbesøk (eller telefon) per 4. Uke hvor arbeidsgiver og deltaker tilbakemelder hvordan det går med kandidaten og hva som må jobbes med for å bli kvalifisert til ordinært arbeid. Ring arbeidsgiver og deltaker etter et par dager eller en uke for å høre hvordan det går for at man raskt kan ta tak i eventuelle misforståelser eller utfordringer. Skrive referat i etterkant av møtet i Modia som også deltaker kan lese.	Etter utplassering i bedrift og etter fullført arbeidstrening Sikre at deltager får attest for arbeidsforholdet Dersom det ikke er muligheter for jobb i bedriften- kan arbeidsgiver være referanse? Vet de om andre bedrifter som har rekrutteringsbehov? Dersom ringevikoppdrag, vikeret, holde kontakten med deltager og bedrift en tid inn i jobben - oppfølging etter behov. Hva skal til for at deltager kan få flere oppdrag som ringeviker? Eventuelt større fast stilling? Kan NAV/NorA bidra med noe? Høre om arbeidsgivere ønsker nye kandidater. Samarbeid arbeidsgiver Arrangere frokostmøter for arbeidsgivere og mentorer med jevne mellomrom som gir mulighet for arbeidsgivere å diskutere seg imellom og med mulighet for veiledning fra oss. Kan eventuelt ta opp aktuelle temaer. Utadrettet arbeid for å etablere kontakt med nye arbeidsgivere som kan rekruttere fra oss - inspirert av 3 koster te (IPS, Supported Employment) Nøkkelen til suksess er å seige inn NorA og deltakere

3.4.1 Statlige tiltak/ AMO-kurs

For flere av deltakerne i NorA har ulike typer kurs/tiltak vært viktig for å komme i arbeid. Etter arbeidstrening, er det mest brukte tiltaket midlertidig lønnskudd (MLT). I de fleste tilfeller har muligheten til å gi et tilskudd ved ansettelse vært utslagsgivende for NorAs deltakere for å få ordinært arbeid.

For noen av de deltakerne som har stått lengst fra jobb, har det også blitt benyttet mentortilskudd. Dette er et tilskudd til arbeidsgiver fra NAV og der NAV frikjøper en kollega for å gi deltaker ekstra bistand for å mestre jobben. I to av tilfellene med bruk av mentortilskudd har dette ført til ordinær ansettelse ved fullført arbeidstrening med mentortilskudd.

NorA har også benyttet seg av en rekke AMO-kurs (Arbeidsmarkedsopplæring) for våre deltakere. Aktuelle kurs som våre deltakere har deltatt på er sjåførkurs (klasse C og D), truckførerkurs, forberedende helsefag og barne- og omsorgsarbeider. For de sist nevnte baserer opplæringen seg på et komprimert løp av videregående opplæring, og deltakerne er avhengig av å finne en lære plass for å kunne fullføre veien fram til et fagbrev.

For samtlige statlige tiltak (AMO, Arbeidstrening, Lønnskudd, Mentor) har NorA søkt inn og registrert tiltaket i Modia og Arena. Vi har hatt et utstrakt samarbeid med kontrollere på NAV-kontorene, som har registrert tilsagn der dette er nødvendig, og NorA-veiledere har ellers hatt hele oppfølgingen av tiltakene. Det har vært nyttig å kunne ha full oversikt over tiltakene deltaker deltar i, men i noen tilfeller utfordrende å følge opp tiltak som strekker seg ut over deltakers

avslutningstidspunkt i NorA (lønnstilskudd). I utgangspunktet har vi praktisert at deltakere på lønnstilskudd får oppfølging av veileder i NorA i seks måneder etter at de har startet i ordinær jobb. Dette er det samme som NorA-veiledere tilbyr øvrige deltakere som kommer i ordinær jobb. Vi erfarer imidlertid at det kan være hensiktsmessig for NorA-veiledere å ha oppfølgingen av deltakere og arbeidsgivere i hele perioden de har innvilget lønnstilskudd. Dette på grunn av at veileder i NorA kjenner best til både deltaker og arbeidsgiver.

3.4.2 Samarbeidsavtaler bedrifter 2021

Samarbeid med næringslivet er avgjørende for at NorA og deltakerne skal kunne nå sine mål. Det er derfor et mål å prøve å få til flere samarbeidsavtaler med næringslivet når det gjelder rekruttering og arbeidstrening. Christiegården dagsenter, BILLY-storhandel, ISS og Bergen bysykkel er noen av bedriftene vi har inngått samarbeidsavtaler med i løpet av året 2021

Formålet med samarbeidsavtalene har vært å gjøre det enkelt for veiledere å finne utplasseringsmuligheter og jobbsmak for deltakere, og samtidig kunne tilby arbeidsgivere lett tilgang til arbeidskraft. Samarbeidsavtalene har også vært en fin mulighet til å promotere vår tilstedeværelse og vårt arbeid.

Flere av samarbeidspartnerne har hatt intervjuer i NorA sine lokaler. Intervjuene har vært motiverende for deltakerne og bidratt til å gi håp om at jobben for dem ligger der framme et sted. Det har også vært spennende for NorA å kunne tilby arbeidskraft til bedrifter som har behov for å øke arbeidsstokken.

3.4.3 Broen til jobb med IKEA

Broen til jobb er et samarbeidsprosjekt mellom NAV, Bergen kommune og IKEA. Tanken bak Broen til jobb er at prosjektet skal være et "hurtigspor" for innvandrere/flyktninger til arbeid innen varehandel. Fra våren 2021 har NorA hatt et administrativt arbeid for prosjektet. I praksis har dette betydd at NorA har koordinert aktiviteten og deltatt i prosjektmøter og oppfølgingsmøter med IKEA.

Målet med prosjektet er at personer med rett- og plikt til norsk- og samfunnsfagundervisning får undervisningen tilpasset til en bransje, og gjennomført praksis ved arbeidsplassen som en læringsarena. Deltakerne hadde et mål om å oppnå B1 nivå i norsk, primært muntlig. Våren 2021 var oppstart på arbeidstrening på IKEA. Deltakere ble rekruttert fra introduksjonssenteret, NorA og NAV Alver. Det ble et godt samarbeid mellom IKEA Åsane, NAV Vestland og Bergen kommune ved Etat for inkludering (Introduksjonssenteret og Nygård skole).

Til sammen begynte 11 kandidater i Broen til jobb. Deltakerne hadde ulik bakgrunn. Noen hadde høyere utdanning, mens andre ikke hadde grunnskole. Norsk nivået var også ulikt, men felles for alle var at de var motiverte og ønsket å jobbe på IKEA. To kvinner og ni menn fra Syria, Tyrkia, Etiopia, Eritrea, Palestina og Irak startet hos IKEA våren 2021. Tre deltakere fra NAV Alver, to fra NorA og seks deltakere fra Introduksjonssenteret.

Så langt har prosjektet medvirket til at to deltakere fikk jobb på IKEA. To av deltakerne fikk jobb i ISS, en begynte på utdanning, og en fikk jobb i annen bedrift. IKEA hadde dessverre ikke mulighet til ansette alle kandidatene, men tilbakemeldingen fra dem som deltok er at det var mye læring i å delta i prosjektet, både med tanke på språkutvikling og arbeidsliv. Sist, men ikke minst gav det deltakerne mulighet til å bygge nettverk og en verdifull attest og lovnad om referanse i framtidig jobbsøking.

3.4.4 Samarbeid med sykkelvertprosjektet

Sykkelvertprosjektet har også vært flittig benyttet for NorA sine deltakere. Sykkelvert er en mulighet for deltakere som har interesse for å jobbe innen helse til å få prøve seg innen faget. En del av deltakerne som har prøvd seg her har endt opp med å få ekstravakter som pleieassistent og noen har gått videre med å begynne på helsefaglig utdanning.

3.4.5 Samarbeid med Arbeidsinkludering

For deltakere som ønsker seg inn i arbeid i skole, barnehage, SFO, sykehjem, bofellesskap med m.m. går veien til arbeidsrettet tiltak ofte via Arbeidsinkludering. Arbeidsinkludering har ansvar for all språk - og arbeidspraksis internt i Bergen kommune og er inngangsporten til alle praksisplassene ved kommunens resultatenheter. NorA opplever et godt samarbeid med Arbeidsinkludering og at de har jobbet svært raskt med å kartlegge deltakere og finne passende praksisplasser.

Når det er sagt, har NorA også behov for å formidle at Arbeidsinkludering oppleves som et unødvendig mellomledd. Veiledere i NorA kjenner deltakerne godt og har også god kontakt med mange av de kommunale arbeidsplassene. Likevel må Arbeidsinkludering bruke tid på å kartlegge våre deltakere på nytt for så å finne en passende arbeidsplass. Dette er en vurdering veiledere i NorA helt fint kunne gjort på egenhånd i samarbeid med deltaker. Videre opplever NorA at søkelyset på praksisplasser hindrer at deltakerne blir vurdert for ordinært arbeid hos de kommunale arbeidsplassene. De kommunale arbeidsplassene har forpliktet seg til å ta imot deltakere i praksis, og når en avsluttes, kommer det raskt inn en ny.

3.5 Karriereveiledning og samarbeid med Karriere Vestland

Karriereveiledning er en sentral del av programmet til mange av deltakerne i NorA. Dette er noe veilederne ved NorA tilbyr sine deltakere dersom de ønsker og har behov for dette. I 2021 har NorA også rådet deltakere til å benytte seg av gratis karriereveiledning hos Karriere Vestland, noe som har vært veldig vellykket. Karriere Vestland har vært svært fleksibel og møtt deltakerne både på telefon, på video eller fysisk, alt ettersom hva deltaker har ønsket.

3.6 Samarbeid med frivillige organisasjoner

NorA har som del av sitt mandat at vi skal koble deltakere på de mange frivillige tilbud som finnes i Bergen. Målsetting med dette er å bistå deltakere i å bygge nettverk, få erfaring og ikke minst bruke allerede etablerte tilbud, framfor å opprette konkurrerende tilbud. På grunn av korona-restriksjoner er det imidlertid mange frivillige tilbud som ikke har blitt driftet som før, og det har vært vanskeligere å holde oversikt over hvilke som har vært åpen og under hvilke forutsetninger. På grunn av dette har frivillige tilbud i mindre grad blitt benyttet i 2021 enn tidligere. De frivillige tilbudene NorA har hatt et samarbeid med i 2021 kan vi nevne, Selvhjelp Norge, EMPO, Røde Kors flyktningeguiden og Robin Hood huset. Å øke bruk av og samarbeid med frivillige tilbud vil være en målsetting for 2022.

4.0 Brukermedvirkning

Brukermedvirkning er en helt sentral del av NorA-tiltaket, og kommer best til uttrykk i relasjon mellom deltaker og veileder. Veiledere i NorA er opptatt av å bygge en god og trygg relasjon til deltaker slik at deltaker tørr å dele sine forventninger, drømmer og utfordringer. Sammen lager de en plan som skal gjenspeile dette og som deltaker selv har tilgang til gjennom Modia og kan gå inn å endre dersom deltaker ønsker det. NorA-veiledere er opptatt av å understreke at målet nås gjennom et aktivt samarbeid og der deltaker er i førersetet. Til grunn for all veiledning ligger MI-metodikken: veileder skal aktivt lytte til deltakers ønsker og behov, spørre om lov til å bidra med råd, og forsøke å unngå å tre inn i ekspertrollen da dette ofte kan bidra til en passivisering av deltakerne. Å finne en god balanse i veiledningen er utfordrende og noe som jobbes aktivt med i alle relasjoner.

På et gruppenivå har NorA fra start vært opptatt av å bygge en aktiv tilbakemeldingskultur. For at NorA skal være et relevant og innovativt tiltak som bidrar til at innvandrere kommer i jobb, er NorA avhengig av å få fram deltakernes egne erfaringer og tanker rundt hva som fungerer. Planen for 2021 var å gjennomføre spørreundersøkelser inspirert av Feedback Inspirerte Tjenester (FIT) hver annen måned. Spørreundersøkelsen tok for seg spørsmål rundt 1) hvordan deltaker har det, 2) hvordan deltaker opplever den individuelle oppfølgingen, 3) oppfølging på praksisplass/jobb, og 4) hva de ønsker å ha på gruppeveiledninger. Videre var spørreundersøkelsen utformet slik at den skulle gjennomføres sammen med veileder. Tanken var at veileder og deltaker skulle bruke disse spørreundersøkelsene konstruktivt til å justere og forbedre sitt samarbeid. To veiledere gjennomførte våren 2021 også grunnopplæringskurs i FIT.

Det ble gjennomført spørreundersøkelser i februar/mars og i mai/juni. Dessverre var oppslutningen rundt spørreundersøkelsene såpass lave at tallene ikke var representative. Erfaringene fra bruk av FIT og spørreundersøkelsene er at det dessverre ikke passer så godt til den arbeidshverdagen vi har på NorA. Tilbakemeldingene fra ansatte som gjennomførte var at det var vanskelig å finne et naturlig tidspunkt å ta dette på da deltaker ofte har en konkret agenda for hvert møte, og at det er vanskelig å forsvare hvorfor vi skal bruke tid på dette i stedet for å søke på jobber, ringe til bedrifter eller lignende.

På grunn av smittevernsrestriksjoner både våren og høsten 2021 utgikk dialogmøtene. Konklusjonen fra 2021 er imidlertid at det er dialogmøter som NorA vil ta med seg videre i 2022 for å bygge en aktiv tilbakemeldingskultur. Dialogmøter fungerer på den måten at deltakere får utdelt noen spørsmål som de så skal reflektere rundt sammen med de andre deltakere i gruppen, uten av veileder fra NorA er til stede. Gruppen utpeker selv en ordstyrer/sekretær. Etter at deltakerne har diskutert alene, kommer veilederne inn og sammen går de gjennom tilbakemeldingene og innspillene. En viktig effekt av disse møtene er å avklare gjensidige forventninger og å tilpasse gruppeveiledning og NorA-tilbudet til deltakernes behov. I tillegg bidrar det til å etablere en god gruppedynamikk.

5.0 Prosjekt overgangsveileder

Overgangsveileder er et prosjekt finansiert av Statsforvalteren i Vestland. Formålet med overgangsveileder er å tidlig identifisere deltakere som har behov for et lengre kvalifiseringsløp etter fullført introduksjonsprogram. Det er ønskelig å sikre en smidig og meningsfull overgang til videre arbeidsrettet oppfølging hos NorA, og å bygge videre på individuell plan som deltaker har med seg fra introduksjonsprogrammet. Målet er rask overgang til arbeid, utdanning og selvforsørgelse, eller rett ytelse etter folketrygdloven.

Overgangsveileder er tilgjengelig for ansatte både ved Introduksjonssenteret og NAV for råd og veiledning. Videre er overgangsveileder et bindeledd mellom Introduksjonssenteret og lokalt NAV-kontor ved å tilrettelegge for dialog, samarbeid og koordinering av et eventuelt overføringsmøte til NorA. Stillingen er opprettet da det er ønskelig å sikre oppfølging i den sårbare overgangen mellom Introduksjonssenteret og NAV, samt å sikre en tiltakskjedning uten avbrudd for deltakere som avslutter sitt introduksjonsprogram uten overgang til arbeid eller utdanning.

I 2021, i perioden fra januar til oktober, var introduksjonssenteret i kontakt i forbindelse med 21 saker. 11 deltakere startet opp i NorA. En deltaker ble avklart til andre ytelser etter folketrygden. Tre deltakere ble vurdert som aktuelle for direkteoverføring, men fikk forlengelse av introduksjonsprogrammet og skal derfor ikke starte før i 2022. I seks av sakene ble det gitt råd og veiledning, hvor deltaker ble vurdert som ikke i målgruppen for oppstart til NorA. Dette handlet blant annet om at noen av deltakerne ikke fulgte opp program på Intro, og heller ikke var motivert for å delta. I noen av sakene hadde ikke deltakerne rett på sosialhjelp eller KVP etter introduksjonsprogrammet. Noen av deltakerne var ikke klare for arbeidsrettet aktivitet på grunn av store helseutfordringer.

Av de 13 deltakerne som har startet på NorA som følge av direkteoverføring er alle, ved utgang av 2021 fremdeles aktive deltakere i gode, arbeidsrettede løp.

Overgangsveileder-prosjektet ble satt på pause i oktober 2021 på grunn av at ansatt som hadde stilling som overgangsveileder gikk over i en annen jobb. Det ble i 2021 ansatt en ny person i stilling som overgangsveileder, men vedkommende kunne ikke starte opp i stillingen før i februar 2022.

6.0 Oppsummering

Til tross for at året 2021 også har vært preget av korona-restriksjoner, har det for NorA vært det meste normale driftsåret vi har hatt siden oppstart høsten 2019, og det har vært svært lærerikt. NorA har holdt åpent for deltakere gjennom hele 2021. På grunn av restriksjoner på antall i grupper har vi ikke kunnet tilby et så bredt og omfattende gruppetilbud som vi har ønsket. Samtidig har vi gjort oss mange erfaringer rundt hvilke tema og tilnærminger som deltakere ønsker mer av, og ser frem til et 2022 der vi kan tilby fulltidsprogram til alle våre deltakere.

Når det gjelder arbeidsrettet oppfølging har det vært et spennende år der arbeidsmarkedet tok seg kraftig opp på høsten, og hele 43 prosent av våre deltakere har kommet ut i ordinær jobb og blitt selvforsørget. I tillegg har mange av våre deltakere hatt sitt første møte med det norske arbeidslivet. Flere av deltakerne har fått erfaringer innenfor nye bransjer, noe som forhåpentligvis vil gi enda flere deltakere muligheter for jobb i 2022. NorA er et lavterskeltilbud som er til for både sosialhjelpsmottakere og deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Flere av deltakerne som starter hos oss har store helseutfordringer. I løpet av året ser vi at mange sosialhjelpsmottakere, gjennom tett og koordinert oppfølging, etter hvert klarer å følge et fulltidsprogram og kan starte i kvalifiseringsprogrammet og videre kommer seg i jobb. Andre sosialhjelpsmottakere har for store helseutfordringer til at de klarer å stå i et fulltidsprogram. Gjennom tett og koordinert oppfølging av en veileder, får de bistand i møte med det norske helsevesenet. At hele 23 prosent av våre deltakere blir avklart til AAP/andre ytelser forteller noe om hvor sammensatt gruppe vi har på NorA, og behovet for at tiltaket også favner om sosialhjelpsmottakere.